

SAAVU KIRKKOPOSTI 2/2021

Sisällys

Julkaisutiedot	1
Pääkirjoitus (Tuula Paasivirta)	2
Pyhä kolminaisuus/Salattu Jumala Suvivirren sunnuntai Saarna Virtakirkko 30.5.2021	2
Toivon näkökulmia (koonnut Paasivirta)	5
Voimana toivo - Maaret Kallio (koonnut Paasivirta)	7
Oppi toivosta (koonnut Paasivirta)	8
Kummipäivän viettoä (kirkon verkkosivut)	10
Virren tarina: Virsi 571 Suvivirsi (Tauno Väinölä)	11
Kirkon verkkosivut: Helluntai	13
Tuomo Burman - podcastin tekijä (Paasivirta)	13
Tutkimus - kaupunkilaisten mielikuvia seurakunnasta	15
Otetaan selkoa Kaanaan kielestä: Teodikea (Paasivirta)	18
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusryhmä perustettu Helsingin hiippakunnassa (Paasivirta)	18
Lopputoivotukset	20

Julkaisutiedot

Piste- ja äänilehti päätoimittaja Tuula Paasivirta
Podcast äänilehti päätoimittaja Tuomo Burman
Piste ja äänilehden saa nyt myös tilattuna omaan sähköpostiin.
Yhteystiedot: ext-tuula.paasivirta@evl.fi (huomaa etuliite ext)
tuomo.burman@burha.net
Yhteisosoite: saavukirkkoposti.kirkkohallitus@evl.fi
Lukija: Hannele Töllikkö
Julkaisija: Suomen ev.lut. kirkon Kirkkohallitus, KJY
Tämä on lehden 71. vuosikerta

Toimisto ja tilaukset: Arja Kunnala, p. 050 3525 723, sähköposti arja.kunnala@evl.fi,
PL 210, 00131 HELSINKI
Lehti on tilaajilleen maksuton

Pääkirjoitus

Tämän lehden teema on toivo. Se on tärkeä ja vivahteikas asia ihmisen elämässä. Se liittyy elämän voimavaroihin, sairauteen ja terveyteen. Näin kesän alussa toiveissa on hyvät numerot koulussa, opiskelupaikka tai mietitään kesää ylipäätään. Monilla meistä on mielessä koronarokotukset ja millaiset rajoitukset on lomalla ja viikonloppuisin voimassa.

Kristillinen toivo elää pääsiäisen ihmeessä. Kristus tuli ihmiseksi ja ristinkuolemassa ja ylönousemuksessa tuo toivon keitaan myös erämaan keskellä elävälle ihmiselle. Vaikka arki ei läheskään aina ole helppoa, lähestyy Jumala suurella lahjalla luomaansa ihmistä, johon Hän haluaa säilyttää yhteyden.

Eetikko Martti Lindqvist (1945-2004) kirjoitti aikanaan "Toivo on antautumista ajan virtaan, epätoivo puolestaan sen rannalle jäämistä. Ajan virta voi kiihtyä ja rauhoittua. Siinä on akanvirtoja, putouksia, suvantoja ja kapeikkoja. Se voi jäätyä ja siinä oleva veden määrä vaihtelee, mutta aina se virtaa. Muuten se lakkaisi olemasta itsensä. "

Lindqvist lainaa Jobin kirjaa ja mainitsee, että toivo ja epätoivo kertovat toisistaan. Molemmilla on yhteys johonkin kaipuuseen ja kyltymättömyyteen. Asiat ovat vielä kesken ja kun virta lopulta laskee mereen, ollaan perillä. Lindqvist nostaa myös esille näkemyksen, että kysymys on ihmisen elämän matkasta pimeästä valoon ja hänelle elämä on lopulta luottamuskysymys. Tämä on ymmärrettävä ja mielenkiintoinen näkemys juuri Martti Lindqvistiltä, kun ajattelen hänen elämäänsä. Hän oli aikansa lahjakas eetikko, jonka elämästä ei puuttunut käänteitä ja hän uskalsi elää.

Hän puhui myös elämän varjoista ja valosta. Nimenomaan me, jotka teemme auttamistyötä, meidän tulee tuntea elämän varjot ja myös kyetä katsomaan omaan sisimpäämme ja sen varjoja ja sitä kautta löytämään toivoa myös muille ihmisille ja tuomaan sitä esille.

Lopuksi haluan siteerata nuoruuteni presidenttiä: Mauno Koivisto: "Ellemme varmuudella tiedä, kuinka tulee käymään, olettakaamme, että kaikki käy hyvin."

Pyhä kolminaisuus/Salattu Jumala, Suvivirren sunnuntai

Saarna Vantaan Virtakirkossa 30.5.2021 Tuula Paasivirta

Korona-ajan kevään 2021 ensimmäinen messu, jossa sai olla läsnä seuraluntalaisia. Lisäksi messu striimattiin ja siihen osallistui striimin kautta myös yksi seurakunnan lukuisista rippikouluryhmistä. Ensin on saarnateksti ja sen jälkeen heti alkaa saarna.

Pyhän saarnateksti Matt. 28:16–20

Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle, minne Jeesus oli käskenyt heidän mennä. Kun he näkivät hänet, he kumarsivat häntä, joskin muutamat epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kansanne kaikki päivät maailman loppuun asti."

Saarna alkaa

"Jumala itsessään on rakkaus kolmiyhteisessä olemuksessaan, eikä rakkautta ole koskaan olemassa ilman yhteyttä, ei koskaan pelkkänä omana itsenään. -- Jumalasta voi saada käsityksen vain ihmisen ja Jumalan välisenä yhteytenä, ja siinä suhteessa me tulemme todeksi."

Näin sanoo kirjailija ,lääkäri Joel Haahtela kirjassaan Hengittäminen taito. Rakkaus tulee siis todeksi yhteydessä, suhteessa. Näin on ihmisten välillä ja näin on Ihmisten ja Jumalan välillä. Siitä rakkaudesta ja yhteydestä aikaisempien vuosien rippikoululaisten yksi ulkoläksyistä kertoo, nimittäin Pienoisevankeliumi Joh 3:16. : *Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän."*

Tämä Joh: 3:16 on yleisimmin siteerattu raamatunkohta koko maailmassa. Ajatelkaa se kohta, jossa kerrotaan Jumalan rakkaudesta luomaansa ihmistä kohtaan. Jumala tuli tuon rakkauden vuoksi ihmiseksi Jeesuksessa. Ja ensimmäisenä helluntaina perustettiin seurakunta, joka sai käyttöönsä Pyhän Hengen, joka on ihmisen auttaja ja puolustaja. Tuolloin Pyhä Henki laskeutui maailmaan ihmisten keskelle.

Mitä sinä vastaat tuohon rakkauteen? Haluatko sanoa kyllä?

Nyt kuluvan vuoden toukokuun sunnuntaisin olemme puhuneet messuissa paljonkin Jumalan ilmestymisestä ihmisille ja seurakunnan keskelle kristittyjen elämään, seurakunnan perustamisesta, Pyhän Hengen tehtävistä.

Ensimmäisenä helluntaina tapahtunut seurakunnan perustaminen johti ikään kuin jatkokertomukseen. Äsken lukemani evankeliumin osa osoittaa, että Jeesus, Jumalan poika antoi meille ihmisille käskyn menkää ja kertokaa hyvää sanomaa kaikkeen maailmaan. Teitä on siellä striimin äärellä myös rippikoululaisia ja hyvä niin. Sillä myös Te olette osa sitä ketjua, seurausta tuosta Jeesuksen käskystä. Meitä edelliset sukupolvet ovat olleet uskollisia saamalleen käskylle.

Jos tarkkaan havainnoi ja katsoo, niin Jumalanpalveluksen, messun eri osista löytyy lähes kaikki ne ulkoläksyt, joita meidän seurakunnan 2006 syntyneet nuoret, te opettelette ulkoa. Niissä on kerrottu keskeinen asiasisältö kolmiyhteisestä Jumalasta.

Messun sanallinen osuus alkaa "isän, pojan ja Pyhän hengen nimeen". Se paljastaa kolmiyhteisen Jumalan olemuksen, joka on osin salattu ja näkymätön. Sillä isä Jumala on ylhäällä taivaassa, Jeesus Kristus, Jumalan poika on alhaalla maailmassa silloin, kun Hän tuli ihmiseksi maan päälle ja Hän lupaa yhä edelleen olla ihmisen elämässä läsnä, jos tämä niin tahtoo. Ja Pyhä Henki on koko ajan tässä meidän keskellä vaikuttamassa ja toimimassa meidän elämässä.

Tänään on myös Suvivirren sunnuntai. Suvivirsi on yhteyden symboli, koska se on monesti mielletty siteenä sukupolvien välillä, kaipuu tuttuun ja ajattomaan yhteyteen on osa ihmisyyttä. Suvivirsi kertoo Jumalan rakkaudesta sekin osaltaan. Se kertoo Jumalan luomasta luonnosta, jota ihminen saa hallita, mutta ei saisi tuhota, vaan hoitaa ja vaalia rakkaudella. Vaikka emme aina myönnä, mutta meillä ihmisillä tarve liittyä johonkin jatkumoon.

Kastoin eilen pienen tytön luonnon keskellä ulkona, hän tuo pieni ihminen on osa sukupolvien ketjua. Kasteessa luetaan aina juuri tämän sunnuntain evankeliumi eli äsken kuultu kaste- ja

lähetyskäsky. Siinä seurakunta toteuttaa syvintä olemustaan, kun lapsi, nuori tai aikuinen kastetaan kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Lähetys- ja kastekäskyn toteuttaminen on yksi seurakunnan keskeisistä tehtävistä, kertoa hyvää sanomaa kaikille kansoille. runsaat 45 -vuotta sitten minä kirjoitin kirjeen täällä kirkkosalissa olevalle pariskunnalle Kaisalle ja Erkille, jotka olivat lähteneet Angolaan nuorina teologeina lähetystyöhön. Nyt he, Kaisa ja Erkki Halme (mainittu luvalla) ovat eläkkeellä, mutta he ovat olleet Vantaankosken seurakunnan nimikkolähetettä, ollessaan työssä Angolassa. Nyt Heidän tyttärensä Riikka jatkaa tuota työtä. Uskollisuus on merkityksellistä tässä Jumalan ja ihmisten maailmassa. Tuosta mainitusta kirjeestä on kehkeytynyt vuosikymmenien ja neljän sukupolven ystävyys. Kirje on edelleen tallessa.

Lähetystyöntekijät ja monet seurakunnat täällä Suomessa ovat uskollisia tuolle lähetyskutsulle. Näin Vantaankosken seurakunta on kaikkien nimikkolähetettien ja nimikkokohteidensa kautta osa maailman laajuista seurakuntaa ja se on missionaarinen, lähettävä seurakunta.

Toukokuu aloitettiin täällä Vantaankosken seurakunnassa jumalanpalveluselämässä Sanansaattajien Arto Artturin ollessa saarnaamassa ja puhuttiin yhdestä seurakuntamme nimikkokohteesta, Intian radiolähetystyöstä. Striimauksen kautta tuolloin, Muun seurakunnan ohella läsnä oli kolme eri rippikouluryhmää.

Siunaus liittyy myös Jumalan maailmaan ja seurakunnan olemukseen: Herra sanoi Vanhan testamentin Moosekselle: "Sano Aaronille ja hänen pojilleen:

Kun siunaatte Israelin, lausukaa sille näin:

– Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua,

Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa
ja olkoon sinulle armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.

Kun he näin siunaavat Israelin minun nimeeni, minä annan sille siunaukseni."

(4. Moos. 6:22-27)

Tuttuakin tutumpi siunaus johtaa kolminaisuuteen ja kolmiulotteisuuteen.

Omassa yhteydessään neljännessä Mooseksen kirjassa siunaus on jotenkin irrallisen oloinen.

Se on kuitenkin osa monessa kohtaa Vanhaa testamenttia esiin tulevaa siunauksen perinnettä, johon kristityt ovat liittyneet. Muutama ajatus tästä siunauksesta.

Tällä samalla siunauksella päätetään messu Isän, ja Pojan ja pyhän Hengen nimeen. Toki vielä sen perään tulee lähettäminen eli arkeen lähettäminen, jatkuvuutta osittavat ilmoitukset ja messun loppusoihto. Musiikki on aina oleellinen osa messua.

Tämän messun yksi teemoista on salattu Jumala. pastori Vesa Häkkinen puhuu eräessä artikkelissa salatusta Jumalasta näin, viitaten Aaronin siunaukseen, joksi Herran siunausta siis myös kutsutaan. Siunauksessa pyydetään Jumalaa paljastamaan kasvonsa. Raamattukin viittaa siihen, ettei kukaan voi katsoa Jumalaa ja säilyä hengissä. Jumalan pyhyys on jotain, joka on liian suurta suoraan katsottavaksi.

Siksi Jumalan on syytä olla armollinen erityisesti silloin, kun hän paljastaa itsensä. Tässä siunauksessa pyydetään Jumalaa kirkastamaan kasvonsa ja kääntymään ihmisen puoleen, olemaan armollinen ihmiselle.

Ihmiselle merkityksellistä ei ole vain se, että Jumala on Kirkastettu sillä, jos ajatellaan Kristinuskon historiaa, niin Jumala ei välttämättä näyttäydy vain kirkastettuna, vaan Hän on Jeesuksen persoonan kautta ihmiseksi tullut ristiinnaulittu Jeesus Kristus ja pimeyden peittämä.

Jumalan todellinen aito läsnäolo voi olla niin hämmentävää, ettemme kestä sitä. Siksi tarvitsemme armoa. Se armo tulee vastaan pääsiäisenä, Kristus synnit sovittaneena nousi haudasta ja Helatorstaina muistamme hänen Taivaaseen astumistaan. Tunnustimme messun alussa syntimme ja Jumala antaa anteeksi väärät tekomme juuri Jeesuksen tähden.

Kasvojen kääntäminen on vanha tapa ilmaista hyväksyntää ja yhteyttä. Siitä voi seurata se rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Ja toisaalta siitä voi seurata sellainen ymmärrys, joka täyttää ihmisen rauhalla ja mahdollistaa rauhan.

Jumala osoittaa hyväksyntäänsä minulle ja kanssaihmisille, siksi minäkin voin hyväksyä lähimmäiseni ja pyrkiä rauhaan hänen kanssaan.

Jälleen on kyse ennen kaikkea yhteisön suhteesta Jumalaan ja tämän suhteen vaikutuksista yhteisölle. Terve yhteisö on avoin ja hyväksyvä. Kaiken kaikkiaan tämä siunaus ei ole vain minua tai seurakuntaa varten. Psalmin kirjoittaja tuo siihen lisänäkökulman, jota Vesa Häkkinen pitää erittäin tärkeänä. ” Silloin koko maa oppii tuntemaan sinun tiesi, Jumala, ja kaikki kansat saavat tietää, että sinä autat.” (Psalmi 67). Meitä ei siunata siksi, että se olisi vain meillä hyvä asia. Meidät siunataan siksi, että voisimme olla siunaukseksi koko maailmalle.

Tähän meidät johdattaa myös tuttu lähetyskäsky. Sekään ei tähtää vain siihen, mitä me saamme aikaan tai mitä evankeliumi merkitsee meille. Lähetyskäsky tähtää siihen, että kaikki kansat saavat kokea evankeliumin todeksi omassa elämässään. Kansat saavat kohdata rakastavan ja kirkastetun ja samalla salatun Jumalan.

Toivon näkökulmia

koonnut Tuula Paasivirta

Kysyessäni ihmisiltä, mitä sinulle merkitsee sana tai käsite toivo, saan vastaukseksi monien henkilöiden nimiä. Ihmiset alkavat muistella heitä, jotka ovat ehkä menneet jo ajan rajan taa, suurhenkilöitä tai julkisuuden henkilöitä tai tässä elämässä tällä hetkellä vaikuttavia Toivo -nimisiä ihmisiä. Joku heitti senkin näkökulman, että Toivo ja Usko ovat nimiä, mutta jostain syystä rakkaus ei ole nimi. Lapsuuden naapurustossani oli Lempi- niminen rouva.

Keskustelen erään henkilön kanssa siitä, miten nimet heijastavat aikaa. Vaikeina aikoina, erityisesti sota-aikana, on annettu nimiä Toivo ja Rauha. Omasta suvustanikin löytyy molemmilla nimillä kastettuja henkilöitä menneissä sukupolvissa. Toivo syntyi Suomen historian sortokausien aikaan, Rauha taas ensimmäisen maailmansodan alkamisvuonna.

Kärsimyksen keskellä

Bonhoeffer Dietrich (1906-1945) - saksalainen pappi, joka teloitettiin Hitlerin käskystä. Hän perusti Saksaan Tunnustuskirkon. Bonhoefferin sanoma elää virsikirjamme virressä 600. Edellisessä Saavu Kirkkoposti lehdessä käsiteltiin laajemmin tätä virttä 600. Toivo elää siinä, että ihmisen katse on käännettynä Kristukseen ja samalla toisenlaiseen maailmaan, suuren kärsimyksenkin keskellä.

Facebook keskustelu

Käymässäni Facebook -keskustelussa ilmaistiin, että toivo liittyy ihmisten mielissä parempaan huomiseen. Se on kuin avoin ovi uuteen ja tuo uusia mahdollisuuksia elämässä. Toivo on eteenpäin suuntaava polttoaine. Ihmisillä elää vahvana haave paremmasta, usko tulevaisuuteen. Se on elämän ydinkysymyksiä, sillä toivo luo osaltaan perustan elämään.

Joku kirjoitti näin: "Toivo ei saata häpeään, se antaa voimia tilanteisiin, joita ei ilman toivoa jaksaisi kohdata, auttaa yrittämään uudestaan. Se ei ole yhtä voimallinen kuin usko. Toivo on vahvempaa kuin unelmointi." Silti kirjailija, terapeutti Maaret Kallio sanoo, että unelmattomuus on vaaranmerkki hänelle itselleen, hänen omassa elämässä. Siitä tilanteesta pitäisi lähteä katsomaan elämää toiseen suuntaan ja etsiä toivon merkkejä. Ihminen siis tarvitsee toivoa ja unelmia päästäkseen eteenpäin elämässä.

Köyhyys tuossa keskustelussa

Eräs henkilö sanoo näin: "Olen miettinyt paljonkin toivoa tutkimusaiheeni köyhyyden kannalta sekä kansalaisvaikuttamisen kannalta. Erittäin lyhyesti sanoen, kun olen tutkinut nykyaikana köyhyyttä kokoneiden ajatuksia niin kyllä siellä on hyvin paljon toivottomuutta. Jos edessä siintää vain ainaista niukkuutta eikä meinaa saada edes perustarpeisiinsa vastattua niin ymmärrettävästikin näkymä on aika lohduton. Jos ei ole toivoa ei myöskään ole syytä vaikuttaa mihinkään." Tämä on monen henkilön kohdalla totta, ikävä kyllä.

Kristillinen toivo ja luottamus

Tärkein toivon näkökulma sanotaan raamatun eniten siteeratussa raamatunkohdassa, eli pienoisevankeliumissa: *"Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että hän antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän."* (Joh:3:16).

Emeritus piispa Wille Riekkinen tiivistää raamatullisen toivon hyvin syvään näkemykseen Kristuksen pelastavasta läsnäolosta ihmisen elämästä. Tällöinkin toivo kantaa yli vuosia kestävän Baabelin vankeudenkin. Tässä auttaa, kun ihminen riippuu kiinni Kristuksessa. Kyse on kokonaisvaltaisesta, koko elämää koskevasta sitoutumisesta toivoon, kirjoittaa Riekkinen kirjassaan Pieni kirja toivosta. (2004 Kirjapaja)

Erään Facebook -keskustelijan kokemuksen mukaan toivo liittyy jostain kulmasta luottamukseen. Luottamus ylläpitää toivoa. Toivo voi myös muuttua rukoukseksi, jolloin se kohdistuu johonkin, jota ei välttämättä itse osaa määritellä. "usko on luja luottamus siihen mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan mikä ei näy" (Heb. 11:1)

Toivo on ankkuri, joka ankkuroituu uskossa näkymättömiin. Toivo on kristitylle ankkuri, kun hän katsoo Kristukseen, todetaan myös.

Toivottomuudesta

Keskustelussa nostetaan esiin myös tärkeä näkökulma: "jos kääntää ajatuksen niin päin, että mitä on toivottomuus? Miten se vaikuttaa ihmiseen? Sen vastakohta on toivo. Miten toivo, toiveisuus näkyy ihmisen elämässä?"

Toivo kannattelee eteenpäin vaikeammallakin hetkellä. - synkässä hetkessä on toivoton olo, mutta kun saa apua, alkaa nähdä toivon pilkahduksia. Eli muut ihmiset voivat tuoda toivon" Toisaalla tässä lehdessä kirjoitetaan Risto Saarisen ajatuksia Ei-toivomisesta. Toki se vivahteeltaan on eri asia, kuin täysin toivoton mieliala. Voi olla, että parantumattomasti sairas tekee sen hetkisestä elämästään mahdollisimman hyvän tai lähipiiri ja terveydenhuolto auttavat vaikkapa hyvän saattohoidon muodossa. Kyse tällöin on sen hetkisten tosiasian hyväksymisestä.

Masennukseen ja ahdistukseen liittyy usein toivottomuutta, josta saatetaan päästä ajan kanssa eteenpäin näkemään pieniä valonpilkkuja. Tällöin elämä voittaa.

Voimana toivo

Maaret Kallion kirjan Voimana toivo ja Yle Areena sivujen pohjalta lyhyesti koonnut
Tuula Paasivirta

Psykoterapeutti Maaret Kallio on julkaissut 2020 kirjan Voimana toivo. Hän sanoo kirjoittaneensa kirjan henkilölle "jolle on tärkeää etsiä merkityksellistä suuntaa hyvän elämän vahvistamiseksi. Kirjoitan kirjan myös sinulle, joka olet kokenut kovia tai jonka lähellä on jouduttu tuskallisiin tilanteisiin."

Maaret Kallio sanoo vielä, että toivo on väkevä mielen ja elämän voima. Hänen mukaansa "toivo auttaa pyrkimään kohti arvokkaampia tavoitteita, rakentamaan aktiivisesti hyvää elämää ja hellittämään kohtuuttomasta arvottomuudesta."

Kallio haluaa tuoda kirjallaan helpotusta ihmisten vaikeisiin elämäntilanteisiin. Hän haluaa auttaa ihmisiä löytämään iloa ja merkityksellisyyttä. Kallio toivoo, että ihmiset oivaltaisivat toivon olevan oman elämän ja hyvinvoinnin keskeinen voimavara. Silti tässäkin asiassa ei voi kiirehtiä. Ihmisen pitää kuunnella omaa mieltään. Kokemus ja ymmärrys ihmisen elämässä kulkevat omaa tahtiaan. Kallio toivoo, että kirjaa luetaan kaikessa rauhassa tunnustellen ja kuunnellen. Maaret Kallion kirja Voimana toivo löytyy myös Celia -kirjastosta. Myös muita hänen kirjojaan on saatavana äänikirjoina lukemisesteisille tarkoitettusta Celianet palvelusta.

Elämään rohkaisija

Maaret Kallio kertoo, että me ihmiset emme koskaan ole vain yksiulotteisia: pelkästään reippaita tai arkoja, onnellisia tai onnettomia. Tähän voin hyvin yhtyä. ihminen on harvoin mustavalkoinen, vaan jokaisen elämästä löytyy värejä ja kerroksia, kuin sipulista. Kallio jatkaa tästä ihmisen moniulotteisuudesta. "Jokainen ihminen on hyvin moniulotteinen orkesteri ja oman päämme sisällä on monenlaisia ääniä arasta jännittäjästä rohkeaan yrittäjään. Onkin hyvä kuunnella moninaisuutta itsessään ja antaa erilaisille puolilleen tilaa tulla kuulluksi", vahvistaa Maaret Kallio.

Kallio jatkaa: "On äärimmäisen tärkeää sekä itseä pohtiessa että toisia kohdatessa pyrkiä hahmottamaan ja muistamaan kokonainen ihminen, johon mahtuu monia ikiä, puolia, tunteita ja oloja."

Kallio korostaa omaa kokemustaan elämästä: "Koen hyvin vahvasti ja toiveikkaasti, että elämää on uskallettava rohkeasti elää ja ottaa harkittuja riskejä, vaikka niissä välillä turpaan tulee" Kalliolle erityisesti unelmattomuus on varoitusmerkki hänelle itselleen. Tällöin omaan elämään pitää kiinnittää enemmän huomioita.

Pohtii kuolemaa

"Lisäksi omaa elämää on tärkeää uskaltaa katsoa myös kuolemasta käsin", korostaa Kallio. Hän jatkaa tehden kysymyksiä itselleen: Jos matkani päättyisi tänään, miten näkisin elämäni? Uskalsinko ottaa viisaita riskejä? Uskalsinko tavoitella sitä, missä sydämeni lauloi kauneimmin? Kerroinko riittävästi, kuinka rakastin? Miten teoissani ja ajankäytössäni välittyivät syvimmat arvoni? Olinko toisille toivon kannattelija ja mahdollisuuksien rakentaja? Miten sinä vastaisit itse itsellesi Maaret Kallion kysymyksiin?

Oppi toivosta

Tuula Paasivirta

Professori, tutkija Risto Saarinen on kirjoittanut kirjan Oppi toivosta. Hän on teologi ja hän osallistuu kirjallaan keskusteluun positiivisesta ja negatiivisesta ajattelusta. Eräs hänen kysymyksistään on, että voiko ei-toivominen olla joskus parempi asenne kuin turha toivo. Kirja on kustantajan (Gaudeamus) mukaan ensimmäinen kokonaisesitys toivosta. Risto Saariselta löytyy Celianetistä kirja Oppi rakkaudesta, mutta siellä ei ole hänen kirjojaan Oppi toivosta ja Oppi luottamuksesta.

Kirjan teemoja

Oppi toivosta käsittelee teemoja toivon aatehistoria, oikeus toivoa, toivon teologia, ympäristökriisi ja toivo sekä toivon minämuotoisuus, toivon kääntöpuolet, teodikea (teodikean merkitys on selostettu tässä lehdessä palstalla Kaanaan kieli) ja taakat. Lisäksi se käsittelee toivon kohteita, utopiaa ja identiteettiä (näillä tarkoitetaan oikeistopopulistisia, taantumuksellisia eurooppalaisia liikkeitä).

Kirjan viimeinen kappale kuulostaa hieman maailmoja syleilevältä, kun sen otsikko on toivo yliopistossa ja koko maailmassa. Tuossa kappaleessa hän aloittaa tekstinsä fraasilla "isänmaan toivot, latinaksi spes patriae". Hänen mukaansa se on tullut tutuksi niin televisiosarjana kuin uusina ylioppilaita esittelevänä matriikkelina.

Toivo on siis todella laaja käsite. Identiteettiä käsitellessään Saarinen käsittelee muun muassa Platonin ihannevaltiota ja ideaoppia. Itselläni ensimmäinen luento Helsingin yliopistossa oli Heikki Kirjavaisen filosofian luento Platonin ideaopista. Vaikka esittelen Saarisen mielenkiintoisia ajatuksia, koen että meidän, jotka emme ole tutkijoita, on hyvä pysyä tässä "toivo-asiassa" arjen tasolla ja arkipäiväamme liittyvissä merkityksissä.

Joitakin kirjavinkkejä

Saarisen kirja on mielenkiintoinen, mutta hyvin tiivis esitys erilaisten filosofien käsityksestä toivosta. Toivoa käsittelevistä teologisista kirjoista voisi mainita myös edesmenneen eetikko

Martti Lindqvistin teoksen Toivosta ja epätoivosta (2004). Se on päiväkirjamainen ja henkilökohtainen.

Saarinen sanoo, että toivon käsitteellisestä ja sisällöllisestä puolesta sekä toivon aatehistoriasta on suomeksi kirjoitettu hämmästyttävän vähän. Kuitenkin toivo esiintyy suhteellisen usein kirjojen nimissä, sitä ei eritellä näissä kirjoissa. Se saattaa olla laajempi symboli monille hyvälle päämäärille ihmisen elämässä.

Emerituspiispa **Wille Riekkinen** on kirjoittanut (1996) Kirjapajan kirjasarjaan teoksen Pieni kirja toivosta. Riekkisen kirja sisältää lähinnä raamatunkohtia ja yleistajuisia selityksiä. Riekkisen kirjassa käsitellään kysymystä mistä löytyy toivo tämän ajan ihmisen toivottomuuteen. Mihin perustuu kristillinen toivo kuoleman edessä? Näihin kysymyksiin etsitään vastausta tässä kirjassa. Kirja on löydettävissä Celianet palvelusta.

Jari Ehrnrooth puhuu kirjassaan Toivon tarkoitus (Kirjapaja 2014). laajemmin toivosta muun muassa hyveinä ja viittaa hänkin jopa Mooseksen kirjoihin, käsitellessään tätä aihetta. Hänen näkökulmastaan elämä ei ole vain viihtymistä varten tällä planeetalla, vaan elämässä on syvempiä tarkoituksia. Vanhassa testamentissa puhutaan siitä, kuinka Jumala usein pettää, jopa valittuun kansaansa, mutta antaa tälle kansalle aina uuden mahdollisuuden. Hänellä toivo ja toive on uskoa, että ihmisestä tulee entistä parempi, joka osaa rakentaa parempaa elämää kaikille ihmisille.

Ei-toivominen, pelko ja epätoivo

Tiedäthän suomalaisen sananlaskun, että pessimisti ei pety. Monet ihmiset kokevat elämän pettymysten keskellä ihan aidosti, että elämässä ei ole paljon toivoa. Usein hyvin sairaat ihmiset saattavat kokea pelkoa ja epätoivoa kuoleman edessä. Vaikka on myös heitä, jotka kokevat toivoa. Heitä auttaa iankaikkisen elämän näkökulma ja toivo, että kivut loppuvat, kun elämä päättyy tässä ajassa.

Risto Saarinen kuljettaa kirjassaan mukana kuvitteellista kipupotilasta. Hän sanoo, että tämä kipupotilas lakkaa katsomasta tulevaisuuteen, hänelle se ei enää ole onnela tai toive ihmeparantumisesta. Tämä puhuja tai kokija, josta Saarinen kertoo, lopettaa toivomisen, mutta koittaa säilyttää kuitenkin perusluottamuksen. Mielenkiintoinen ja tärkeä näkökulma Saarisella on, että tietynlaisessa kriisitilanteessa ei-toivominen saattaa olla suositeltava vaihtoehto. Saarinen sanoo: "nukahtamaan ei opi niin, että toivoo jo nukkuvansa, eikä surutyötä voi tehdä toivomalla surun loppuvan pikimmiten. Asia on monisäikeinen, sillä toisenlaisissa kriiseissä toivominen on hyvä asenne."

Totuuden ja ei-totuuden aika

Aika, jota elämme, on näkemykseni mukaan monella tavalla haasteellinen, korona-aikana liikkuu paljon disinformaatiota eli vääristeltyä tietoa oikean tiedon seassa ja liepeillä. Monilla elämänoilla etsitään totuutta ja oikeutta. Jossain vaiheessa puhuttiin, että eletään totuuden aikaa. Miten tämä sitten liittyy toivoon? Käykö niin, että ihminen lakkaa toivomasta. Itse puhuisin useasti mieluummin myös unelmista, en kuitenkaan utopioista. Unelmat kantavat elämää eteenpäin. Toivottomuus tuntuu pelottavalta.

Saarinen sanoo, että maailman ja siihen liittyvien tulkintojen moninaisuus voi johtaa uskomukseen, jonka mukaan olemme jo ohittaneet totuuden jossakin asioissa. Ja, että elämän ja ilmiöiden moninaisuuden myötä olemme jo siirtyneet totuuden jälkeiseen aikaan. Tällä hetkellä

työelämässä ja politiikassa on vaikeata se, miten liitämme faktan, tosiasiat, tapahtuneet asiat ja mielipiteet toisiinsa. Näitä on vaikea erottaa toisistaan. Sosiaalinen media nopeudessaan ja tyydydessään helposti lisää epätoivoa toivon sijaan.

Tulkitsen Saarista niin, että hän ei pitäisi välttämättä hyvänä, että puhumme totuuden jälkeisestä ajasta, sillä siinä on vaara katsoa liikaa taaksepäin ja tällöin saattaa käydä niin, että toivo muuttuu nostalgiaksi. Tämä liittyy muun muassa edellä mainittuihin identiteettiilikkeisiin ja saattaa aiheuttaa taantumusta.

Saarisen totuutta edeltävän ajan ajattelu mielestäni ilmaisee optimismia ja avoimuutta. Maailmasta löytyy uusia salaisuuksia ja uusia kiinnostavia asioita selviää myös tulevaisuudessa.

Kummipäivän viettoa

Lähde kirkon verkkosivut: Juhlittiin yhdessä Kummipäivää 6.6.2021. Tämä juttu julkaistu 31.05.2021 kirkon verkkosivulla. Olen vähän mukaillut sitä. Tekstiä ei ole kuitenkaan tässä lehdessä muutettu imperfektiin, vaikka päivä on tämän lehden julkaisupäivänä jo vuoden 2021 osalta ohitse.

Valtakunnallisena kummipäivänä, sunnuntaina 6.6., juhlistetaan kummiutta ja sen tärkeyttä. Kaikki kummit ja kummilapset haastetaan muistamaan toisiaan ja osallistumaan yhteisiin seikkailuihin tai etätapaamisiin.

Seurakunnissa ympäri Suomen järjestetään Kummipäivän tapahtumia erityisesti ulkoseikkailuina, on saunoja, uinteja, kisoja, retkiä ja piknikejä. Esimerkiksi Lappeenrannassa jaetaan 100 piknik-kassia.

Vinkkejä etätekemiseen kummilapsen kanssa

– myös somevaikuttaja Jasmin Muurinen osallistuu Kummipäivään

Moni ei ole korona-aikana voinut tavata kummivanhempaansa tai kummilastaan niin usein kuin olisi halunnut. Onneksi moni tekeminen onnistuu myös etänä, vain luovuus on rajana.

Kummipäivän koordinaattori Jukka Jylhä kertoo omat vinkkinsä:

“Yhteinen metsäseikkailu etänä tai mahdollisuuksien mukaan livenä on kivaa. Mukaan evästä ja uteliaisuutta, ja ohjelmanumerona luontobingo. Yhteinen kokkailuhetki etäyhteyden välityksellä on kivaa sisätekemistä. Voit myös pyytää kummilastasi opettamaan sinulle jonkin uuden taidon tai tempun tai haastaa hänet reaaliaikaiseen lautapeli-iltaan etäyhteyden välityksellä.”

Myös Instagram-vaikuttaja Jasmin Muurinen juhlistaa Kummipäivää ja jakaa omia kokemuksiaan ja koskettavia tarinoitaan kummivanhemmuudesta somessaan: “Tavoitteeni kummina on olla läsnä ja mukana kummipoikani elämässä. Oli tapa mikä vain: facetime, kummichatin kuulumisviestit tai ihan paikan päällä yhdessä vietetyt hetket – ne kaikki on mulle tärkeitä”, Jasmin kertoo Instagram-päivityksessään.

Virren tarina. 571 Jo joutui armas aika

Teksti Tauno Väinölä. Lähde www.virsikirja.fi

Virsien alkukielisten nimien lähdeksi on käytetty Tauno Väinölään kirjaa ”Virsikirjamme virret”.

Suvivirren tekijänä on kauan pidetty Visbyn superintendenttiä Israel Kolmodinia (1643-1709). Kun ruotsalainen hymnologi Allan Arvastson on osoittanut tämän käsityksen olevan heikolla pohjalla, jätettiin Kolmodinin nimi pois meidän virsikirjastamme. Arvastsonin tutkimus ei tosiaan tuo esiin yhtään todistetta siitä, että Kolmodin olisi suvivirren kirjoittaja – mutta ei liioin todisteita siitä, että joku muu olisi sen runoilut. Niinpä Ruotsin uudessakin virsikirjassa on virren alla yhä Kolmodinin nimi. Perimätietoa ei ole syrjäytetty.

Virsi alkaa luonnonkuvauksella, jollainen oli virsissä harvinaista 1600-luvulla. Mutta jo toisessa säkeistössä mukaan tulee opettava piirre, joka voimistuu seuraavassa: luonto muistuttaa ihmistä Jumalan hyvydestä, lintujen laulu on seurattava esimerkki Jumalan ylistämiseksi. Virren hengellisen ytimen muodostaa neljännen säkeistön rukous: ”Oi Jeesus Kristus jalo / ja kirkas paistemme, / sä sydäntemme valo, / ain asu luonamme.” Tulkoon näin sydämeenkin kesä.

Viides säkeistö sisältää nykyajalle ehkä vaikeammin ymmärrettävää kuvakieltä: Kristusta sanotaan Saaronin liljaksi, se samoin kuin Libanonin kevät viittaa Vanhan testamentin Laulujen lauluun. Lopuksi rukoillaan siunausta maan sadolle. Mutta virsi päättyy rukoukseen hengellisestä ravinnosta.

Monet sukupolvet ovat laulaneet tämän kauniin ja suventuoksuisen virren sydämiinsä, niin ”että se on saanut tavallaan supisuomalaisen sävyn ja värin. Myös sen juhlallinen sävelmä on osaltaan tehnyt sen rakkaaksi” (Lauri Pohjanpää). Suvivirsi kuuluu koulujen päättäjäisiin, se kuuluu juhannuskirkkoon ja kesän monenlaisiin juhlahetkiin. Runoilijan sanojen mukaan ”se on kaikkein virtten suloin” (P. Mustapää). Koraali, otaksuttavasti ruotsalainen kansansävelmä, on tullut virsikirjaamme tekstin myötä Ruotsista.

Alla virren 571 sanat kokonaisuudessa alkavan kesän kunniaksi.

1.

Jo joutui armas aika

ja suvi suloinen.

Kauniisti joka paikkaa

koristaa kukkanen.

Nyt siunaustaan suopi

taas lämpö auringon,

se luonnon uudeks luopi,

sen kutsuu elohon.

2.

Taas niityt vihannoivat

ja laiho laaksossa.

Puut metsän huminoivat

taas lehtiverhossa.
Se meille muistuttaapi
hyvyyttä, Jumala,
ihmeitä julistaapi
se vuosi vuodelta.

3.
Taas linnut laulujansa
visertää kauniisti.
Myös eikö Herran kansa
Luojaansa kiittäisi!
Mun sieluni, sä liitä
myös äänes kuorohon
ja armon Herraa kiitä,
kun laupias hän on.

4.
Oi Jeesus Kristus jalo
ja kirkas paistemme,
sä sydäntemme valo,
ain asu luonamme.
Sun rakkautes liekki
sytytä rintaamme,
luo meihin uusi mieli,
pois poista murheemme.

5.
Ei vertaistasi sulle,
sä lilja Saaronin.
Suo armos lahjat mulle
ja kaste Siionin.
Kun Henkes virvoituksen
vain sielu saanut on,
keväisen kaunistuksen
se saa kuin Libanon.

6.
Maan, meren anna kantaa
runsaasti lahjojas,
tarpeemme meille antaa
sun siunauksestas.
Suo suloisuutta maistaa
myös sielun sanassas,
ain armos sille paistaa,
niin on se autuas.

Kirkon verkkosivut: Helluntai

Helluntai on Pyhän Hengen juhla

Helluntaita vietetään 50 päivää pääsiäisen jälkeen. Se kuuluu pääsiäisen ja joulun ohella kirkkovuoden kolmen suurimman juhlan joukkoon. Ensimmäinen helluntai oli kristillisen kirkon perustamisen päivä, kirkon syntymäpäivä.

Raamatussa kerrotaan ensimmäisen helluntain tapahtumista. Tuhannet ihmiset olivat kokoontuneet Jerusalemiin sadonkorjuujuhliille. Tuolloin Pyhä Henki vuodatettiin apostolien päälle. He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliä, jotka jakautuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle. He tulivat täyteen Pyhää Henkeä ja alkoivat puhua eri kielillä sitä mitä Henki antoi heille puhuttavaksi. (Ap. t. 2:3-4)

Tämä toteutti Jeesuksen lupaukset ja Vanhan testamentin ennustukset Pyhän Hengen vuodattamisesta. Pietari saarnasi, suuri joukko ihmisiä kastettiin ja seurakunnan lukumäärä kasvoi noin kolmella tuhannella hengellä. Kaikki paikalla olijat saivat kuulla julistusta omalla kielellään. Tämä korosti kristittyjen yhteyttä ja kristillisen sanoman kuulumista kaikille kansoille.

Helluntai seurakunnan elämässä

Helluntain liturginen väri on punainen. Alttarille sytytetään kuusi kynttilää kuten muinakin kirkkovuoden suurina juhlapäivinä. Helluntain symboleja ovat Pyhän Hengen symbolit liekki ja kyyhkynen. Helluntaita seuraa helluntaiviikko, jonka aikana puhutaan Pyhän Hengen synnyttämästä elämästä.

Monissa kielissä helluntain nimi pohjautuu kreikan sanaan pentekoste (viideskymmenes). Suomen kieleen helluntain nimitys tulee ruotsin kautta, sanoista helig dag, pyhä päivä. Erillisenä juhlanä helluntaita on vietetty jo 200-luvulta lähtien.

Helluntai aloittaa kirkkovuodessa ns. helluntaijakson. Kaikki sunnuntait tuomiosunnuntaihin asti eli kirkkovuoden loppuun asti saavat nimensä sen mukaan, kuinka kaukana ne ovat helluntaista. Helluntaijakson aikana pyhien aiheet kertovat siitä, miten monin eri tavoin Pyhä Henki toimii kirkossa. (Tässä on pientä muutosta Väinölän artikkelin jälkeen, koska esim. kesällä vietetään Apostolien päivää, Kirkastussunnuntaita)

Tuomon Burman- podcastin tekijä

Tuula Paasivirta

Tuomo Burman tekee kanssani Saavu kirkkoposti julkaisuja. Hänen tehtävänsä on tehdä kolme kertaa vuodessa Saavu kirkkoposti podcast. Toivottavasti olette jo kuunnelleet niitä.

Tuomo kertoo itsestään: "Olen nykyään ICT-alan yksinyrittäjä. Koulutukseltani olen diakoni ja datanomi. Kun olen syntymästäni saakka sokea, niin äänen kanssa touhuilu on minulle aina luontaista.

Kuopiolainen yrittäjä

Tuomo on kuopiolainen yrittäjä. Tuomo on saanut yrittäjätutkinnon valmiiksi. Hän naurahtaa - "Onhan se hyvä 20- vuoden yrittäjyyden jälkeen tehdä yrittäjätutkinto. Tämän lisäksi olen tekemässä Etelä-Suomessa sijaitsevassa oppilaitos Careerissa tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoa. Siinä tarkoitukseni on keskittyä äänen käsittelyn kehittämiseen."

Äänipurblogi

Tuomon äänimateriaalia löytyy myös osoitteesta aanirunopuro.fi Tämä äänirunopuro on ääniblogi, jossa Tuomo Burman puhuu ja Ulla-Maija Mantere runoilee. Sivuille mentäessä sieltä avautuu ensin kaunis ja vahva puro näkymä, jossa on puro syksyisen metsän keskellä. Tässä kuvassa lehtipuut ovat jo tiputtaneet lehtensä. Sivun alalaidasta pääset etusivulle ja sieltä voit valita kuunneltavaa. Tuomon ajatus on jatkossa kouluttaa ja tehdä oppimateriaalia ihan tavallisille ihmisille aiheena äänenkäyttö podcasteissa ja videoissa. Hänellä on joitakin ajatuksia mitä ihmiset eivät yleensä tule ottaneeksi huomioon ollessaan haastattelussa tai haastateltavana podcasteissa, videoissa tai radio- ohjelmissa. Tuomo jatkaa vielä -"Varsinainen podcast ei eroa hirveästi radio-ohjelman teosta."

Hyvää iltaa Kuopiosta ja Saavu kirkkoposti

Tuomo on tehnyt vuodesta 2004 radio Deissa alueellista Vapaakirkon ohjelmaa Hyvää iltaa Kuopiosta. Näitä ohjelmia löytyy sivustolta <https://radio.kuopionvapaaseurakunta.fi>

Tuomo vastaa monen muun tehtävän ohella ohjelman editoinnista. Hän on itseoppinut ja mainitsee, että on vaikea löytää sokealle henkilölle sopivaa ja toimivaa editointiohjelmaa. Hän on yhdeltä ammatiltaan myös tietotekniikka-asiantuntija. Tuomo kertoo, että häntä on edellä mainitun ohjelman lisäksi voinut kuulla Radio Deissä muutama vuosi sitten olleessa kilpailussa, josta hän kertoo näin: -"Tein yhdessä saavutettavuusasiantuntija Katri Suhosen kanssa luterilaisen kirkon ohjelmaa Suomen saavutettavin kirkko. Siitä oli helppo siirtyä podcastin tekemiseen. Tätä Saavu kirkkopostia teen enemmän itsekseni, kuin näitä aikaisempia hankkeita."

Tuomo jatkaa vielä: "Podcastin pituus ei ole niin tarkkaa kuin radio- ohjelman." Tuomoa hieman harmittaa, että tekijänoikeussyistä Saavu kirkkoposti podcastissa ei juurikaan voi käyttää musiikkia. Kysyn vielä mikä on parasta Saavu kirkkopostin tekemisessä. -"Minusta ihmisten tarinat ovat mielenkiintoisia. Koen olevani parhaimmillani podcastien tekemisessä. Podcast voi olla ihmisen olinen. Minulla ei aina ole etukäteen tarkkoja kysymyksiä haastateltaville, vaan menen tilanteen mukaan. "

Kysymykseeni mikä on haastavinta podcastien tekemisessä, Tuomo kommentoi -"Haastavinta on, kun haastateltava jännittää ja vastaa vain juuri siihen mitä kysytään eli hän ei antaudu keskusteluun. Tämän hetken haaste on haastattelujen tekeminen etänä ja ollaan tekniikan armoilla. Ei synny aitoa kohtaamista ja rupattelun tunnelmaa."

Tuomon hengellinen tausta

Kysyn Tuomolta pitääkö hän itseään enemmän kristittyinä vai uskovana. Tuomo toteaa: -"Minä olen uskova. Juureni ovat perusluterilaisuudessa. Minulla ei ole vapaiden suuntien tapaan selkeää hetkeä, jolloin olen tullut uskoon." Tuomo on kotoisin Kiteeltä. Hän kertoo nuoruudestaan näin - "Kansan Raamattuseuran Oronmyllyn leirikeskus oli Kiteeltä 80 kilometrin päässä Parikkalassa. Siellä tuli käytyä ja tämä ja mukana oloni heti rippikoulun jälkeen Kiteen seurakuntanuorissa vahvistivat myöskin ammatinvalintaani. Opiskelin nuorena diakoniksi. Jotkut asiat selkeytyivät tuona aikana. Minulla on tuttavias ja ystäviä monenlaisista hengellisistä viitekehysistä", vahvistaa Tuomo.

Hän haluaa korostaa hengellistä avarakatseisuutta. "Siinä itseäni auttaa sekin, että vaimoni Mervi kuuluu Vapaakirkkoon. Koemme, ettei toinen meistä ole hengellisesti parempi kuin toinen. Luen monenlaista hengellistä materiaalia mm. Patmos- säätöön materiaalia, Vapaakirkon Suomen viikkolehdeä, myös päivän tunnussanaa ja Raamatunlukijanliiton julkaisu Hetkinen kuuluu käsissäni. Pidän järjestelmällisyydestä, siksi kuuntelen pienen pätkän Raamattua joka ilta."

Toivo

Haluan pohtia Tuomon kanssa vielä hetken tämän lehden teemaa toivo. Ensimmäinen toteamus Tuomolla on -"Olipa vaikea ja laaja kysymys. Maailma on niin monimutkainen. Näkisin tärkeämmäksi asiaksi kristillisen uskon perusteet. Voimme saada anteeksi ja tulla Jumalan luo. Voimme päästä armosta iankaikkiseen elämään ja Jumalan luo." Tuomo puhuu vielä turvallisesta mielestä ja siitä, että ihmiselle ei tapahdu mitään sattumalta. Hänellä on hyvä esimerkki Puijon Tornista. -"Meille kuopiolaisille Puijon Torni on tuttu. Sieltä näkevän katsoessa alas, hän näkee vain tiettyyn pisteeseen saakka, mutta Jumalan maailma on vielä äärettömämpi."

Kiitollisuus

Päätän haastattelun keskustelemalla Tuomon kanssa hetken aikaa kiitollisuudesta. Puhumme **Carothers Merlinin** kiitoskirjoista. Niistä löytyy Celian kirjaston kokoelmasta yhteispainoksena kirja, joka sisältää teokset Kiitä sittenkin ja Kiitoksen voima. Kuunteluaika runsaat 11 tuntia. Kirjat ovat vuodelta 1977, mutta täytyy sanoa, että niissä on vieläkin hyvää asiaa, on meidän molempien yhteinen toteamus.

Seurakuntien tunnettuuskysely 2021 selvitti kaupunkilaisten mielikuvia seurakunnasta – kirkon rooli auttajana korostuu

Julkaistu 25.05.2021

Kaupungeissa asuvien suomalaisten suurimmat odotukset kirkkoa kohtaan liittyvät auttamiseen. Kahdentoista suuren kaupungin alueilla helmi–maaliskuussa 2021 tehdyssä kyselyssä kävi ilmi, että seurakuntien toivottiin ennen kaikkea pitävän huolta vanhuksista, huolehtivan vähäosaisista ja tukevan ihmisiä elämän kriiseissä.

Kyselyn tulokset kertovat myös, että seurakuntia pidetään luotettavina, mutta samalla rutiininomaisina toimijoina. Valtaosalla kokemukset viimeisimmästä kohtaamisestaan seurakuntien kanssa olivat myönteisiä.

Kirkolta odotetaan myötätuntoa ja konkreettista apua

Kun odotuksia seurakuntaa kohtaan tiedusteltiin avoimella kysymyksellä, eniten toivottiin vanhusten, nuorten, lasten ja vähäosaisten auttamista ja tukemista. Vastaajien oma suhde kirkkoon ei vaikuttanut asiaan juurikaan, vaan kirkkoon kuuluvilla ja kirkkoon kuulumattomilla korostuivat samat asiat. Seurakuntien rooli auttajana ja ihmisten tukena koetaan tärkeäksi erittäin laajasti suomalaisten keskuudessa ja eritoten se näkyy kaupungeissa.

"Kysely kertoo, että suomalaiset odottavat seurakunnilta konkreettista työtä kristillisen lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi. Havainto haastaa seurakuntia pohtimaan paitsi resurssien suuntaamista, myös entistä selkeämmin viestimään lähimmäisenrakkauden merkityksestä osana

kirkon uskoa ja perustehtävää”, Kirkon tutkimuskeskuksen tutkija Kimmo Ketola pohtii. ”Tutkimus osoittaa, että kirkkoa kohtaan on paljon odotuksia. Kirkon perinteinen rooli toimijana ja avuntarjoajana on tuttu, mutta sen uusi strateginen pääviesti ”Ovet auki” ei vielä ole kuulunut kaikille. Myös viestinnässä haasteemme on uudistaa ja olla edelläkävijä, niin että kaikki halukkaat pääsevät osaksi uskon, toivon ja rakkauden toteutumisesta omassa elämässään ja laajemmin yhteiskunnassa”, viestintäjohtaja Eeva-Kaisa Heikura Kirkon viestinnästä jatkaa.

Kyselyyn vastaajia pyydettiin arvioimaan tiettyjen seurakuntien tekemien asioiden tärkeyttä ja toisaalta samoissa asioissa onnistumista. Suurimmat erot odotusten ja onnistumista koskevien mielikuvien välillä olivat vanhuksista huolta pitämisessä, vähäosaisista huolehtimisessa sekä elämän kriiseissä tukemisessa. Myöskään seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tukemisessa mielikuvat onnistumisesta eivät vastanneet odotuksia.

”Esimerkiksi Helsingissä on tuoreessa muistissa vuosi sitten seurakuntien, kaupungin, yritysten ja järjestöjen yhdessä toteuttama Helsinki-apu, joka vastasi erityisesti ikäihmisten hätään ja koronan tuomiin liikkumisrajoituksiin. Samalla kuitenkin hiljaa arjessa ja jatkuvasti tehtävä diakoniatyö eli kristillinen auttaminen ei nouse otsikoihin”, yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén Helsingistä sanoo.

Parhaiten odotukset ja mielikuvat onnistumisesta vastasivat toisiaan monipuolisten jumalanpalvelusten järjestämisessä sekä kristillisen perinteen siirtämisessä seuraaville sukupolville. Myös odotukset ja onnistuminen maahanmuuttajien tukemisessa vastasivat toisiaan keskimääräistä paremmin.

Kyselyssä tutkittiin erikseen kaupungeissa asuvien tunteita kirkkoa ja lähintä seurakuntaa kohtaan. Empatia-analytiikasta vastanneen NayaDaya Oy:n toimitusjohtaja Timo Järvisen mukaan tutkimus osoittaa kirkon virittävän ihmiset myötätuntoon: ”Myötätunto oli yleisin tunne kirkkoa kohtaan. Myötätunto kertoo ahdingosta – tunne saa ihmiset auttamaan toisiaan. Koronapandemia on ollut koettelemus sekä kirkolle että kansalaisille, joiden kärsimyksiä kirkko pyrkii lievittämään. Myötätuntoiset ihmiset ovat näissä haastavissa olosuhteissa kirkon puolella.”

Myönteiset mielikuvat perustuvat luotettavuuteen – haasteena rohkeuden ja kokeilunhalun puute

Kyselyssä vastaajia pyydettiin kuvailemaan seurakuntaansa yhdellä laatusanalla. Eniten käytettyjä adjektiiveja olivat ”hyvä” ja ”etäinen”. Seurakunnat koettiin myös ”toimivina”, ”aktiivisina” ja ”luotettavina”, mutta samalla ”tuntemattomina”, ”tavallisina” ja ”näkyvättöminä”. Valtaosalla vastaajista kokemukset viimeisimmästä kohtaamisesta seurakuntien kanssa olivat myönteisiä. Noin puolet vastaajista piti viimeisintä kokemustaan myönteisenä ja noin kaksi viidestä arvioi kohtaamisensa neutraaliksi. Vain keskimäärin alle joka kymmenes vastaaja piti kokemustaan kielteisenä.

Valmiilla sanapareilla mitattuna vastauksista hahmottui, että tutkituilla suurilla paikkakunnilla noin kaksi kolmannesta vastaajista, piti seurakuntia luotettavina, suvaitsevaisina, avoimina ja uskottavina. Vastaavasti enemmistö koki seurakunnat myös rutiininomaisina, varovaisina ja

kangistuneina. Tulokset heijastavat kirkon luonnetta julkisyhteisönä, sen toimintaan luotetaan, mutta suurena haasteena on henkilökohtaisuuden, rohkeuden ja kokeilunhalun puute. Verrattuna vuoden 2018 vastaavaan kyselyyn, suurimmat pudotukset arvioissa ovat tapahtuneet juuri kokeilunhalun ja suvaitsevaisuuden kohdalla. Viime aikojen poikkeusolot ja toisaalta kirkosta käytävä julkinen keskustelu ovat osaltaan saattaneet vaikuttaa näihin arvioissa tapahtuneisiin muutoksiin.

"Koronapandemian aikana olemme kuitenkin myös onnistuneet jossain. Seurakunnat tehostivat yhteistyössä eri tahojen kanssa diakonista toimintaansa ja jumalanpalvelukset ja nuorisokasvatuksen toiminta siirrettiin todella nopeasti verkkoon. Paikallisella tasolla kirkko on kriisissäkin ollut mukana ihmisten elämässä", Oulun yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja Tuiran seurakunnan kirkkoherra Niilo Pesonen kertoo. "On totta, että kirkko näyttäytyy ehkä väriltömänä ja ei niin rohkeana. Samalla se koetaan kuitenkin turvallisena tahona. Tältä pohjalta on hyvä tehdä rohkeampiakin avauksia tulevaisuudessa, jotta kirkon ikuinen sanoma tavoittaa ihmiset."

Suomalainen kohtaa kirkon hautausmaalla – myös medialla tärkeä rooli

Kun vastaajilta kysyttiin, missä he ovat kuluneen vuoden aikana seurakuntia kohdanneet, kärkeen nousivat uutismedia, hautausmaat ja kirkolliset toimitukset.

Yli puolet sanoi kohdanneensa oman alueensa seurakunnan uutismedian kautta, joita ovat mm. seurakuntalehti, muut lehdet, TV ja mainokset. Lähes vastaava määrä ilmoitti kohtauspaikaksi hautausmaan. Noin joka neljäs kaupunkilainen oli osallistunut johonkin kirkolliseen toimitukseen.

"On tärkeää, että kirkko ja seurakunnat ovat monipuolisesti läsnä sekä fyysisessä että virtuaalisessa kaupungissa. Kirkon toimintaan osallistuu vuosittain noin kolmannes seurakuntalaisista, mutta kun mukaan otetaan erilaiset muut kohtaamisen tavat, kuten sosiaalinen media ja käynnit hautausmailla, niin seurakuntalaisista noin 90 % tulee kohdattua vuosittain", Tampereen seurakuntien viestintäjohtaja Sami Kallioinen toteaa.

Seurakuntien tunnettuuskyselyn toimeksiantajina olivat seurakuntayhtymät tai seurakunnat 12 paikkakunnalla sekä Kirkon viestintä, ja sen toteutti Norstat Finland Oy.

Kysely tehtiin verkkokyselynä helmi–maaliskuussa 2021 ja siihen vastasi 6 796 kaupunkilaista Espoossa, Vantaalla, Helsingissä, Kouvolassa, Kuopiossa, Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa, Tampereella, Seinäjoella, Rovaniemellä sekä Turussa ja Kaarinassa. Hankkeessa yhteistyökumppaneina toimivat Kirkon tutkimuskeskus ja NayaDaya Oy.

Liitteenä verkosta löytyy kooste tutkimustuloksista (pdf)

https://evl.fi/documents/1327140/86792513/seurakuntien-mielikuva-ja-tunnettuuskysely_2021.pdf

Lisätietoja:

Eeva-Kaisa Heikura, viestintäjohtaja, Kirkon viestintä, eeva-kaisa.heikura@evl.fi, p. 040 688 1421

Kimmo Ketola, tutkija, Kirkon tutkimuskeskus, kimmo.ketola@evl.fi, p. 040 570 1166

Sami Kallioinen, viestintäjohtaja, Tampereen evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä, sami.kallioinen@evl.fi, p. 050 378 0033

Urpu Sarlin, viestintäpäällikkö, Espoon evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä,

urpu.sarlin@evl.fi,

p. 050 358 1060

Otetaan selkoa Kaanaan kielestä- Teodikea

Tuula Paasivirta

Teodikea (kr. theos – Jumala, dike – oikeus)

Kyseessä on teologian ja uskonnonfilosofian paradoksi, ongelma tai perustelu, jossa lähtökohtana on kristinuskon näkemys kaikkivaltiaasta ja kaikkihyvistä Jumalasta sekä syntiinlankeemuksen alaisesta maailmasta. Näissä koetaan olevan sisällöllistä ristiriitaa, kun puhutaan Jumalan olemuksesta.

Jumala tahtoo vain hyvää syntiinlankeemuksen alaisen maailman pahuudesta huolimatta. Paradoksi eli ristiriitainen vastakkainasettelu syntyy, jos nämä lähtökohdat nähdään toisensa poissulkevinä. Eli voidaan esittää paradoksaalinen, ristiriitainen kysymys, miksei Jumala poista maailmasta paha, jos Hän on kaikkivaltias ja kaikkihyvä. Toisin sanoen miksei Hän ole oman olemuksensa vuoksi pakotettu poistamaan maailmasta paha oman kaikkivaltiutensa ja kaikkihyvyytensä vuoksi.

Vastakkainasettelu muodostuu ongelmaksi, jos paradoksissa esitetyt oletukset estävät niiden yhtäaikaisen olemassaolon ja toteutumisen. Ongelmaksi viime kädessä tiivistyy Jumalan kaikkivaltiuden ja hyvyyden suhde, joiden ei nähdä olevan samanaikaisesti totta, koska näkyvän maailman pahuus on totta ja olemassa olevaa ja käsin kosketeltavaa. Maailman pahuudesta tulee tällöin argumentti Jumalan olemuksen pohdinnassa ja vasta-argumentti Jumalan hyvyydelle.

Teologiassa teodikea on myös perustelu, jolla osoitetaan Jumalan olevan oikeudenmukainen ja hyvä, vaikka maailmassa onkin pahuutta. Toisin sanoen perustelun tarkoituksena on oikeuttaa hyvään ja kaikkivaltiaaseen Jumalaan uskomisen, vaikka näemmekin maailmassa tapahtuvan paha. Teodikea liittyy näin myös kysymykseen ihmisen vapaasta tahdosta suhteessa Jumalaan. Paha on maailmassa ihmisen syntiinlankeemuksen tuloksena, mikä ei kuitenkaan merkitse estettä Jumalan kaikkivaltiudelle ja hyvyydelle. Luther pohti tätä vapaan tahdon ongelmaa eli voiko ihminen valita hyvän ja pahan välillä. Toisaalta Jumala jo paratiisissa antoi Aatamille ja Eevalle käskyn olla ottamatta hedelmää hyvän ja pahan tiedon puusta. Tätä asiaa on käsitellyt myös professori **Tuomo Mannermaa** (1937-2015) kirjassaan *Kaksi rakkautta* vuodelta 1983. Häneltä löytyy myös kirja: *Pieni kirja Jumalasta* (Kotimaa 1995).

Kristinuskossa Jumalan pelastussuunnitelma ja lupaus iankaikkisesta taivasten valtakunnasta ovat osoitus Jumalan hyvästä tahdosta ja rakkaudesta pahuuden alla kamppailevaa ihmiskuntaa kohtaan. Teodikea-käsite on peräisin Gottfried Leibnitzin teoksesta *Essais de théodicée sur la bonté de Dieu*, vuodelta 1710. Jumalan rakkaus todentuu ihmiseksi tullessa Jeesuksessa.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ryhmä perustettu Helsingin hiippakunnassa

Tuula Paasivirta

Tämän lehden teema on toivo. Teeman alla on iloinen asia kertoa, että Helsingin piispa Teemu Laajasalo perusti helmikuussa Helsingin hiippakunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus ryhmän. Työryhmän toimikausi on kaksivuotinen 2021-2022. Piispan erityisavustaja Satu Huttunen toimii työryhmän puheenjohtajana. Siinä on 13 jäsentä ja puheenjohtaja. Työryhmässä on ehtinyt tulla jo yksi vaihdos, Antti Björklundin saatua pappisvihkimyksen Poriin.

Piispa Teemu Laajasalo soitti minulle, että olenko kiinnostunut tulemaan mukaan työryhmään, Antin tilalle. Otin kutsun vastaan iloisena ja toiveikkaana. Edustan työryhmässä laajasti vammaisia

henkilöitä. Toki muiltakin ryhmäläisiltä tulee myös vammaisnäkökulmia esiin. Olen itse monivammainen henkilö, joten minulla on kosketuspintaa tähän yhdenvertaisuus -ja saavutettavuus osaan. Toki monien työtehtävien kautta tutuksi on tullut vaikkapa monikulttuurisuus, seksuaalivähemmistöt, sukupuolten moninaisuus ja maahanmuuttajien kysymykset. Myös uskonto voi johtaa syrjintään tai poliittinen mielipide.

Ryhmän tehtävät

Tehtävänsä toteuttamiseksi ryhmä:

1. kartoittaa kokemuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta hiippakunnassa
2. raportoi havainnoista piispalle ja voi laatia asiaan liittyviä taustaselvityksiä
3. tekee piispalle ehdotuksia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävästä toimista hiippakunnassa
4. laatii tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää materiaalia seurakuntien hyödynnettäväksi
5. raportoi vuosittain joulukuussa kuluneen vuoden toiminnastaan

Mitä on tasa-arvo?

Tasa-arvosta puhuttaessa puhutaan arkikielessä yleensä sukupuolten välisestä tasa-arvosta. Tähän sisällyttäisin myöskin heidät, jotka eivät voi määritellä sukupuoltaan. Laki tasa-arvosta kieltää syrjinnän sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella lähes kaikilla elämän aloilla. Sillä tarkoitetaan sekä eri sukupuolten tasapuolisia oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä päätöksenteon, osallisuuden ja osallistumisen tasa-arvoa. Nykyään työpaikoilla pitää laatia tasa-arvosuunnitelma. Näitä asioita meillä Suomessa valvoo tasa-arvovaltuutettu. Tasa-arvovaltuutettuna toimii Jukka Maarianvaara. Tasa-arvovaltuutetun toimisto toimii Valtioneuvoston yhteydessä ja siellä toimii muun muassa neuvontapuhelin, jonka numero on 02 95 666 842. Sähköposti tasa-arvo@oikeus.fi

Yhdenvertaisuus

Puhuttaessa yhdenvertaisuudesta puhutaan laajemmasta kysymyksestä. Uudistettu yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan vuonna 2015. Sen tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen henkilön oikeusturvaa. Kyseistä lakia sovellettaessa se kattaa julkisen ja yksityisen toiminnan. Yhdenvertaisuuden perusteella ketään ei saa syrjiä seuraavilla perusteilla: ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

Yhdenvertaisuuslain mukaan on kiellettyä sekä välitön (suora) että välillinen (epäsuora) syrjintä. Näiden lisäksi on kiellettyä erilainen häirintä, ei myöskään saa antaa ohjeita- tai käskyjä syrjiä. Samoin on kiellettyä kohtuullisten mukautusten epääminen. Näistä viime mainittu koskee useita tämän lehden lukijoita. Kohtuullisilla mukautuksilla tarkoitetaan mukautuksia, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden henkilöiden kanssa asioida viranomaisissa sekä saada koulutusta, työtä ja osallistua yhteiskunnan kaikkiin toimintoihin. Kirkossa se voi merkitä tarvetta isotekstisiin virsikirjoihin, pistevirsikirjoihin, virsien kuulutuksiin, liikkumista helpottavia luiskia.

Kaikki erilainen kohtelu ei ole syrjintää. Positiivisella erityiskohtelulla tarkoitetaan tilanteita, joissa erilainen kohtelu on tarkoituksenmukaista yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Se voi olla myös syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemistä tai poistamista. Tätä toimintaa valvoo yhdenvertaisuusvaltuutettu. Hänen tehtävänsä on edistää yhdenvertaisuutta ja puuttua syrjintään.

Tällä hetkellä yhdenvertaisuusvaltuutettuna toimii Kristina Stenman. Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistoon voit ottaa yhteyttä numeroon 02 95 666 817.

Kannattaa vieraila yhdenvertaisuusvaltuutetun nettisivuilla, josta löytää muita yhteydenottotapoja. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on ollut julkisuudessa esillä muun muassa ihmiskauppa raportoinneissa ja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa. Hänelle kuuluu myös vammaisten syrjäntäkysymykset, kuten kaikkien aiemmin tässä mainittujen henkilöiden tai asian syrjäntä kysymykset.

Työryhmä

Kuten huomaat, piispan perustaman työryhmän työala on laaja. Tarkoitan tällä sitä, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kysymykset koskevat hyvin laajasti eri henkilöitä. Tämä velvoittaa myös evankelisluterilaista kirkkoa. Uskonnon harjoittaminen itsessään on jo uskonnonvapauslain mukaan yksilön oikeus. Siihen ei voi ketään velvoittaa eikä pakottaa. Kuitenkin täällä Suomessa Suomen ja EU:n lainsäädäntö velvoittaa, myös eri uskontokuntia ja uskonnollisia ryhmiä ottamaan huomioon kulloinkin vallitsevan sekä suomalaisen, että EU- tasoisen lainsäädännön. Myös YK:n erilaiset sopimukset ja ratifioinnit velvoittavat meitä kaikkia.

Näin ollen työryhmän työskentely on tärkeitä ja merkittävää. Se on myös innostavaa ja mielenkiintoista. Olen jo nyt ollut mukana kahdessa koko työryhmän kokouksessa ja kahdessa oman pientyöryhmäni kokouksessa. Iloitsen siitä, että työryhmän monipuolisista taustoista ja ehkä juuri siitä johtuen työskentely on innovatiivista ja yllättävän nopeasti kiinnostavia ehdotuksia tuottavaa.

Tämä työ jos mikä vaatii myös kykyä kompromisseihin niin, että mahdollisimman hyvin eri näkökulmat ja mitä erilaisimpien ihmisten kysymykset todella oikeasti ja aidosti otetaan huomioon. Tässä ikään kuin ei voi vain istua omalla hiekkalaatikollaan, vaan on kyettävä menemään toisen vähemmistöryhmän saappaisiin. Asioita joutuu myös tiivistämään ja ihan kieltä hiomaan. Esimerkkinä voin sanoa, että on tärkeitä miettiä mitä tarkoitetaan turvallisella ja saavutettavalla tilalla niin fyysisesti, psyykkisesti, henkisesti ja hengellisesti.

Tärkeitä on miettiä myös, miten saa asioista informatiivista eli ymmärrettävää. Ja pieneen tekstimäärään sisällytettyä mahdollisimman paljon alan asioita, siten että erilaiset asiat tulee otetuksi huomioon. Tässä ryhmässä päivän teema on myöskin pilotointi eli on tarkoitus löytää kokeiluseurakuntia joillekin uusille asioille. Työryhmä tulee toimittamaan podcast sarjan. Työryhmän sisällöistä ja tekemisistä tulette varmasti kuulemaan lisää myöhemmin.

Loppusanat

Lehden tämän numeron loppu.

Lehden jutut loppuivat tähän ja lehden tekijät toivottavat kaikille hyvää kesää.

Äänilehden lukija Hannele Töllikkö.